

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van Forum voor Democratie over vervolgvragen netcongestie in Flevoland, ingediend op 10 januari 2024, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 27 februari 2024 (3233385).

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van Forum voor Democratie de volgende schriftelijke vragen aan het college van Gedeputeerde Staten naar aanleiding van de beantwoording op de eerder gestelde vragen gesteld op 20 november j.l.

Inleiding op beantwoording:

Gedeputeerde Staten nemen de gelegenheid om u op het volgende te attenderen. Diverse van de gestelde vragen betreffen niet het werkgebied, de bevoegdheid of het gegevensbeheer van de provincie Flevoland. Een aantal van de gestelde vragen vanuit Forum voor Democratie is dan ook beantwoord door de netbeheerders. Wij geven u in overweging, in de toekomst een onderscheid te maken tussen de rollen/verantwoordelijkheden van de netbeheerders en die van Gedeputeerde Staten.

Vragen:

1.a Op dit moment laat de netbeheerderskaart (www.capaciteitskaart.netbeheernederland.nl) zien dat heel Flevoland rood is, dat dus inhoudt dat er geen capaciteit meer beschikbaar is. Op de datum van de beantwoording was er nog, op 20 november, was er nog beschikbare ruimte. In de beantwoording was aangegeven dat 4 stations geen ruimte meer hebben en 3 stations nog enige ruimte hebben. Wat is er sindsdien met de beschikbare ruimte gebeurd?

Antwoord:

De provincie heeft geen zicht of invloed op het toekennen van beschikbare ruimte op het elektriciteitsnet of op de capaciteit van de onderstations; deze bevoegdheid is toebedeeld aan de (regionale) netbeheerders.

Uw vragen zijn naar hen doorgestuurd met het verzoek hierop te antwoorden, via de netbeheerders kregen wij de volgende informatie:

“vanaf 20 november 2023 zijn nog aanvragen van elektriciteitslevering voor kleinverbruik en de autonome groei toegekend. Daarmee is de beschikbare ruimte uitgegeven in overeenstemming met de huidige regelgeving. Dit betrof de Flevopolder met de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad en Zeewolde. Dit betekent een zeer sterke beperking op 4 stations en enige ruimte op 3 stations. In overleg met de genoemde gemeenten wordt besproken welke capaciteit voor welk station beschikbaar is voor nieuwe aansluitingen kleinverbruik de komende jaren”.

1.b Is de additionele nog beschikbare ruimte, zoals aangegeven in de beantwoording, inmiddels geclaimd, en zo ja door wie en voor wat voor projecten?

Antwoord:

Zie het antwoord bij vraag 1.a en via de netbeheerders (TenneT/Liander) kregen wij aangegeven dat zij:

“in het kader van de AVG niet kunnen ingaan op individuele cases”.

2.a Hoe kan het zijn dat de Gedeputeerde overal bij zit, maar nergens invloed op heeft volgens de beantwoording van vragen 2&3 en de vragen 6 &7?

Antwoord:

De gedeputeerde vertegenwoordigt onze provincie in diverse overleggen om de belangen en prioriteiten voor Flevoland onder de aandacht te brengen. De belangen van Flevoland worden in alle mogelijke overleggen aan de orde gesteld. Daarbij streven wij naar de realisatie van een zo snel mogelijke voortgang, verbetering en/of versnelling. Onze energie-infrastructuur heeft een duidelijk onderscheid in rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De lokale en regionale overheden hebben hierin geen verantwoordelijkheden of bevoegdheden.

2.b TenneT geeft aan dat de problematiek ongekend is voor Nederland. Vanaf wanneer zijn de problemen omtrent netcongestie begonnen. Vanaf welk jaartal? Wat is er veranderd in onze energievoorziening vanaf dat jaartal?

Antwoord:

Via de netbeheerders kregen wij de volgende informatie:

"de voortgaande energietransitie, die is gestart met het klimaatakkoord, zorgt voor een enorme verbouwing van het energiesysteem door de vraag gedreven ontwikkelingen, waarbij fossiele brandstoffen plaatsmaken voor duurzame elektriciteit. Bedrijven stappen van het aardgas af en bouwen elektrolyzers en e-boilers. De transitie is o.a. versneld zo nam door de oorlog in Oekraïne de autonome groei flink toe, maar ook de aanvragen van grootverbruikers.

Op 2 september 2021 en 12 oktober 2021 heeft TenneT met vooraankondigingen de markt geïnformeerd dat er naar verwachting onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is in de Flevopolder, Gelderland en Utrecht voor de verdere groei van invoeding (productie) van elektriciteit.

Op 17 november 2022 heeft TenneT een vooraankondiging gedaan voor structurele congestie voor afname in het netdeel Flevopolder, Gelderland en Utrecht in de periode 2023-2029".

De Gedeputeerde spreekt over twee verschillende werelden. Daarna stelt de Gedeputeerde dat de teruglevercapaciteit gereserveerd was. Echter, de oorzaak van netcongestie (lezen we terug op blz 124 uit het boek 'Netten voor distributie van elektriciteit') ligt in de onvoorspelbaarheid van alternatieve energiebronnen.

Daarbij lezen wij op de website van de gemeente Noordoostpolder

(<https://www.noordoostpolder.nl/groot-batterijpark-bij-windpark-noordoostpolder>) dat batterijen bijdragen aan het beperken van overbelasting van het energienetwerk.

3.a Als de ruimte voor duurzame energieprojecten, waaronder windparken, al gereserveerd was waarom wordt er dan door de Gemeente Noordoostpolder gesteld dat batterij opslag bijdraagt aan het beperken van overbelasting van het net. Hoe kan er netcongestie ontstaan als de ruimte al bij voorbaat gereserveerd was. Kan de Gedeputeerde de samenhang uitleggen?

Antwoord:

Via de netbeheerders kregen wij de volgende informatie:

"wind- en zonneparken tekenen een aansluit- en transportcontract, die ruimte wordt gereserveerd. De opwekcongestie in de Noordoostpolder komt door nieuwe aanvragen voor duurzame productie-installaties van zon bij zowel TenneT als Liander, in combinatie met een grote hoeveelheid reeds geïnstalleerd vermogen en projecten reeds in aanleg. De hieruit voortvloeiende transportbehoefte kan niet volledig gefaciliteerd worden door de beschikbare transportcapaciteit van het huidige hoogspanningsnet.

Als het aanbod groter is dan de transportcapaciteit dan kan een batterij bij een juist gebruik helpen om de netcongestie enigszins te verlichten door een deel van het aanbod op te slaan in plaats van dat het op het net komt.

Kanttekening ten aanzien van batterijen is dat er sprake is van verschillende elektriciteitsmarkten en batterijen in deze verschillende markten ingezet kunnen worden. Hierdoor kan het gebruiksprofiel van de batterij niet noodzakelijkerwijs overeenkomen met het 'gewenste' profiel gezien vanuit congestiemanagement”.

3.b Deelt de Gedeputeerde de mening dat de oorzaak van netcongestie ligt in de onvoorspelbaarheid van alternatieve energiebronnen, zoals zon- en windenergie?

Antwoord:

Gedeputeerde Staten delen deze mening niet.

De huidige (leverings)congestie heeft geen betrekking op de onvoorspelbaarheid van de duurzame opwek vanuit zonne- of windparken; zoals bij vraag 3.a uitgelegd betreft dit een ander onderdeel van het elektriciteitsnet.

3.c Hoeveel procent is de reservering op de transformator in Lelystad voor alternatieve energiebronnen en op basis van welke berekening is deze reservering bepaald?

Antwoord:

Via de netbeheerders kregen wij de volgende informatie:

“zowel duurzame als niet-duurzame bronnen leggen beslag op de capaciteit. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen energiesoorten of een procentuele verdeling”.

3.d De Gedeputeerde stelt dat er onderscheid gemaakt dient te worden tussen levercapaciteit en teruglevercapaciteit. Zit er verschil tussen levercapaciteit en teruglevercapaciteit bij lever- en teruglevercongestie, als deze stromen door dezelfde netcomponenten lopen zoals kabels als transformatoren?

Antwoord:

Via de netbeheerders kregen wij de volgende informatie:

“Netcomponenten hebben een bepaalde maximale capaciteit. Deze is onafhankelijk van de stroomrichting van levering of teruglevering. De netto aanwezige transportcapaciteit van het elektriciteitsnet (de som der delen), is afhankelijk van de specifieke vraag- en aanbodsituatie (en de geografische verdeling daarvan) op een specifiek moment. Bij congestie wordt echter met name gekeken naar de piekbenutting voor afname of de piekbenutting voor teruglevering”.